

# Riksdagen

## Uppteckningar

### vid EU-nämndens sammanträden

#### 2018/19:8

Fredagen den 9 november

---

#### § 1 Allmänna frågor

Statssekreterare Hans Dahlgren

Återrapport från mötet i Europeiska unionens råd för allmänna  
frågor den 16 oktober 2018

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för  
allmänna frågor den 12 november 2018

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Hans Dahlgren med medarbetare välkomna.  
Vi börjar med återrapport från mötet i rådet den 16 oktober 2018.

Anf. 2 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Fru ordförande! Jag har inget att tillägga till återrapporten. Skälet till  
att jag sitter här är att EU-ministern är på ett handelsministermöte.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag ser inte någon som önskar ordet om återrapporten, så vi lämnar  
den.

Vi går vidare till information och samråd inför mötet i rådet den  
12 november.

Anf. 4 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Jag ska börja med dagordningspunkt 3, som handlar om EU:s  
långtidsbudget. Det är en diskussionspunkt och inte några beslut som ska  
fattas.

Ordförandeskapet har skickat ut ett underlag med ett stort antal frågor  
som har dykt upp i den arbetsgrupp som finns för diskussionerna om den  
framtida så kallade förhandlingsboxen där man ska lista alla de frågor som  
ska tas upp inför det slutliga beslutet om budgeten.

Sedan har man bett medlemsstaterna att på politisk nivå signalera vilka  
av dessa frågor som vi tycker är särskilt angelägna att ha med i den  
framtida förhandlingen.

Diskussionen på måndag kan gälla alla de sju olika sakområdena som  
finns med i budgetförslaget. Däremot ska man inte resonera om inkomst-  
sidan, och man ska inte heller diskutera det tredje förslaget som kommis-  
sionen kom med när man lade fram budgeten, nämligen det som handlar  
om rättsstatskonditionalitet.

Vid diskussionen på måndag kommer EU-ministern att verka för att de ståndpunkter som redan har förankrats i riksdagen återspeglas i det framtida förhandlingsunderlaget. Jag vill betona att även om det blir framgångsrikt och även om alla våra ståndpunkter kommer med i underlaget finns det ingen garanti för att de också kommer med i den slutliga uppgörelsen. Men det är ju en förhandlingsfråga som kommer senare. Det är också då som det kommer att handla om hur pengar som ska gå till de olika delarna.

De frågor och de skrivningar som regeringen nu särskilt vid det här mötet avser att verka för under de olika rubrikerna i dokumentet finns uppräknade i det förslag till svensk ståndpunkt som nämnden fick del av tidigare i veckan, så jag vill hänvisa till det.

Låt mig ändå nämna några saker som har aktualiserats med anledning av det underlag som ordförandeskapet skickade ut nu i veckan.

Det gäller rubrik 4 som handlar om migration. Där kommer regeringen att lyfta fram att detta är ett prioriterat område för Sverige även inom ramen för en minskad ram.

Regeringen kommer också att verka för att de ökade resurser till Frontex som föreslås hanteras inom ramen för förhandlingarna om långtidsbudgeten.

En annan sak som har aktualiserats är rubrik 6 där regeringen vill understryka vikten av att Europeiska utvecklingsfonden, som i dag ligger utanför budgeten, verkligen tas med i budgeten på det sätt som vi önskar.

Till sist, fru ordförande, är diskussionen om långtidsbudgeten fortfarande i ett tidigt skede. Det finns ännu inga siffror i förhandlingsunderlagen, och det garanterar förstås att den här frågan kommer tillbaka till nämnden flera gånger framöver.

Anf. 5 JESSIKA ROSWALL (M):

Tack, statssekreteraren, för informationen om hur arbetet kommer att fortskrida. Jag har förstått att det nu drar ihop sig till lite annan typ av diskussioner än dem som vi har haft. Det är bra att även de övergripande målsättningarna ligger fast här i Sverige, och vi delar till fullo dem.

Sedan har jag tagit del av det diskussionsunderlag som vi fick häromdagen. Det ska ju vara en utgångspunkt för diskussionen. Statssekreteraren kompletterade det lite grann. Det står att detta require political guidance. Det är det som föranleder de frågor som jag har och som jag i och för sig delvis fick svar på.

Det står i den svenska ståndpunkten att det är exempelvis frågor som Sverige ska lyfta upp. Nu fick vi två ytterligare exempel på kompletteringar som är viktiga för Sverige. Om det finns någonting mer som vi borde känna till vore det bra att få höra om det.

Sedan har jag ett medskick om vad jag tycker att man skulle prioritera och som vi har varit överens om här tidigare.

Vid rubrik 2 har jag en fråga. I diskussionsunderlaget står det att man ska ta upp the allocation criteria. Fördelningskriteriet för sammanhållningspolitiken är ju någonting som vi har prioriterat här i Sverige. Jag hade gärna sett att regeringen också lyfte upp den delen i sina exempel på vad man skulle diskutera. Flyktingmottagning tas upp som ett exempel.

Rubrik 4, eller om det är rubrik 6, handlar om migrationsfonden. Vi från svensk sida tycker att det är en prioriterad punkt i förhandlingarna. Vi tycker att det bör prioriteras eller premieras att medlemsstater ska visa solidaritet inom migrationspolitiken.

Det sista som jag vill lyfta upp är Frontex vid rubrik 4. Det togs inte upp i regeringens ståndpunkt, men det lyftes upp här i dag. Det tycker jag är bra. Det är ju en viktig del att de yttre gränskontrollerna förbättras så att de fungerar. Det är en fråga som regeringen bör lyfta upp.

Anf. 6 ESKIL ERLANDSSON (C):

Tack för den redovisning som vi har fått så här långt.

Jag vill ta upp en annan sak, nämligen den klimatdiskussion som förs och har förts där Sverige ju har varit drivande. EU har enats genom att vara en del av Parisavtalet.

Hur kommer finansieringen av de åtaganden som EU har iklätt sig att hanteras i långtidsbudgetssammanhang? Och vad är Sveriges regerings inställning i den, som jag ser det, synnerligen viktiga frågan?

Anf. 7 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Jag kan i alla fall svara på Jessika Roswalls fråga om varför regeringen lyfter fram några saker och inte lyfter fram några andra saker.

På måndag kommer Ann Linde, liksom de andra deltagarna, att ha tre minuter på sig för att ta upp de frågor som Sverige anser vara allra mest angelägna i diskussionen. Det är viktigast att just de här frågorna tas med i de kommande budgetförhandlingarna.

Ordförandeskapet har, som nämnden har sett, skickat ut ett ganska så omfattande underlag för debatten. Jag räknade ihop inte mindre än 33 olika strecksatser och några ytterligare frågeställningar som man vill ha medlemsstaternas uppfattning om, och detta ska var och en prestera på tre minuter. Det inser var och en att det inte går.

Det gäller alltså att prioritera ordentligt när man väl får ordet och välja vad som ska tas upp under de tre minuterna. En sådan viktig fråga är excellenskriteriet, det är vi nog helt överens om. Men det är en text som också har ifrågasatts av andra medlemsstater. Därför är det viktigt för Sverige att göra den markeringen också vid det här tillfället i allmänna rådet.

En annan fråga som Jessika Roswall nämnde var fördelningskriteriet för pengarna i sammanhållningspolitiken. Det kriteriet finns nu med i texten i förhandlingsunderlaget. Vi känner oss trygga med att det kommer att vara kvar så att det ska kunna diskuteras på ett sätt som kan ge ett rimligt utfall för Sveriges del. Därför tycker vi inte att vi behöver argumentera särskilt för detta. Det innebär ju inte att vi har någon annan ståndpunkt eller tycker att det här är mindre viktigt, men vi måste välja ut vad det är som vi ska flagga för som angeläget att hålla fast vid.

Eskil Erlandssons fråga är förstås viktig. Hur ska finansieringen av Europeiska unionens klimatåtaganden hanteras? Som jag sa finns det inga siffror i någon av de delarna i det här skedet. Själva finansieringen från EU-budgeten kommer i ett senare skede. En sak är redan tydlig, och som vi slåss för, nämligen det mål som går ut på att en viss del, så stor som 25 procent, av långtidsbudgeten ska gå till klimatåtgärder. Det har kommissionen föreslagit och det är någonting som vi stöder, men som kanske

Anf. 8 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Jag har några olika frågor. Den ena gäller det som föreslås tas upp i den svenska ståndpunkten rörande excellenskriteriet vid fördelning av medel avseende forskning och innovation. Jag vet att vi har pratat om det förut här. Men jag skulle ändå gärna vilja höra om hur synen är på den jämförda forskningen och hur man sätter upp dessa kriterier så att stödet distribueras jämförbart. Ibland har man ett ensidigt fokus på excellens, men det beror såklart på hur man definierar excellens. Jag skulle vilja veta lite mer om regeringens inställning där. Hur är den svenska ståndpunkten?

Jag har också en fråga när det gäller punkterna 3 och 4. Det görs just nu väldigt stora satsningar på Frontex. Turkiet är ett land som själv bidrar till flyktingströmmar genom krigsförklaringar mot kurder och krigföring i Syrien. EU stöder Turkiet med ganska stora pengar för att förhindra att människor kommer till Europa. Jag skulle vilja höra lite mer om hur regeringen eller departementet ser på den utgiften.

När det gäller Europeiska försvarsfonden har jag också en fråga. Det föreslås att den svenska ståndpunkten ska handla om att svensk försvarsindustri ska kunna delta mer i denna. Om vi ska försöka krympa budgeten ned till 1 procent vore det då inte bättre att krympa den här fonden snarare än att svenska företag också ska in där? Jag skulle vilja höra lite mer om resonemanget bakom det.

Anf. 9 ROBERT HALEF (KD):

Ordförande! Tack för informationen, statssekreteraren!

I punkt 3 i regeringens förslag till ståndpunkt står det: "Regeringen vill se en modern budget med omprioriteringar till fördel för gemensamma åtgärder som säkerhet, migration" och så vidare. Jag undrar om det betyder både inre och yttre säkerhet. Det står "säkerhet". Jag skulle i så fall vilja att det förtydligas. Vi behöver nämligen både stärka de yttre gränserna och öka tryggheten och säkerheten internt inom unionen.

I punkt 4 står det: "Det ska även kosta att inte ta ansvar. Länder som inte tar sitt ansvar i migrationspolitiken eller inte respekterar gemensamma värden ska inte kunna få tillgång till stöd från EU på samma sätt som idag."

Det gäller framtiden. Det är kommande budget vi talar om. I och med att Dublinförordningen inte riktigt fungerar undrar jag om man inte i första hand behöver se över den, för att kunna ha en mer rättvis struktur när det gäller att hantera framtida migration till Europa och EU-länderna.

Ordförande! Jag har en annan fråga. Vi tittar på långtidsbudgeten. Det är en sjuårsbudget vi talar om. Sverige kommer att få högre avgift, och en del rabatter fasas ut. De är helt borta under den tiden.

Jag vet att det finns olika parametrar när man fastställer avgiften. Det har med tillväxt att göra och så vidare. Det är alltså förståeligt; om vi har en bra ekonomi har vi en högre avgift i EU. Men eftersom det är en sjuårsbudget vi talar om undrar jag om avgiften är baserad på en uppskattning av hur tillväxten kommer att se ut de kommande åren. Eller gör man en årlig justering av den svenska avgiften baserat på vissa parametrar och på hur tillväxten ser ut i Sverige?

Ordförande! Jag har ytterligare en fråga. Statssekreteraren höll en presentation för oss i veckan. Om man tittar på den kan man se att exempelvis Italien har en låg avgift. Den ökar knappt. Samtidigt lägger Italien fram en budget med underskott för att finansiera en del reformer i landet. Är det på det sättet att underskott, hög statsskuld och andra parametrar som låg tillväxt och så vidare leder till en lägre avgift?

Jag vill bara få en förklaring. Leder en budget med underskott till att man i slutänden kanske kan få betala lägre avgift till EU? Kan det tolkas på det sättet?

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Min känsla är att det kommer att komma liknande frågor. Därför tar vi de som står på talarlistan nu. Då slipper ni besvara samma typ av fråga flera gånger, även om det börjar bli många frågor nu.

Jag vill också påminna nämndens ledamöter om att vi i det här läget inte diskuterar några summor eller storlek på det sättet.

Anf. 11 MARTIN KINNUNEN (SD):

Ordförande! Sverigedemokraterna stöder regeringens förhandlingsposition där man i alla fall tydligt driver på för en minskad budget.

Däremot har vi avvikande meningar sedan tidigare. Det är kopplat till migrationspolitiken. Vi tycker inte att tillgång till budgetmedel ska kopplas till ländernas migrationspolitik. EU bör snarare driva på för självständig migrationspolitik i medlemsstaterna. Vi håller alltså fast vid de avvikande meningar som vi har haft tidigare.

Anf. 12 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag vill tacka för den kommentar jag tidigare fick.

Med tanke på det ifrågasättande som finns när det gäller Parisavtalet och EU:s klimatåtaganden tycker jag att Sverige, som har varit och är pådrivande i det fallet, ska använda en del av de tilldelade tre minuterna till att pusha för att gemenskapen måste leva upp till sina åtaganden.

Jag har svårt att se att någon annan skulle pusha för det. Däremot kan jag lätt leta upp medlemsstater som vill verka åt det andra hållet. Då gäller det som sagt att pusha. Därav det medskick som jag vill ge i den frågan.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Det blev många frågor. Ni får begära ordet igen om någon fråga tappas bort, vilket skulle vara förklarligt.

Anf. 14 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Fru ordförande! Först vill jag svara Ilona Waldau när det gäller hur vi kan driva jämställdhetsprinciper vid fördelningen av sammanhållningsmedlen enligt excellenskriteriet. Excellenskriteriet är till för att det ska vara just den allra nödvändigaste, viktigaste och bästa forskningen som premieras. Det ska inte vara beroende av var den utförs.

När det gäller forskningsverksamhet och all annan verksamhet som omfattas av budgeten har Sverige föresatt sig att driva en jämställdhets-mainstreaming i synen på alla poster, på samma sätt som i vårt eget

budgetarbete. Vi ska noga gå igenom vilka effekter det får på jämställdhetsförhållandena om vi gör på det ena eller andra sättet, och vi ska välja den lösning som bäst främjar jämställdhet. På det sättet ska vi göra i hela budgeten.

Frontex är inte en fråga som är uppe för diskussion här, alltså hur det ska finansieras och hur mycket eller lite man ska satsa på det. Regeringens uppfattning är att det finns anledning att stärka det yttre gränsskyddet i Europa men också den inre säkerheten. Jag återkommer snart till den.

I fråga om Försvarsfonden och diskriminering av svenska företag är det här, återigen, inte en diskussion om hur mycket pengar som ska gå till fonden. Den princip som vi har slagits för är att svenska företag som också har samarbeten med länder utanför EU inte ska diskrimineras i förhållande till företag som får bidrag från fonden. Det är den princip som ligger på bordet, inte hur mycket pengar som ska gå till fonden.

Till Robert Halef vill jag bekräfta att det är en diskussion om både inre och yttre säkerhet. När det gäller den yttre säkerheten handlar det om att stärka vårt gränsskydd. När det gäller den inre säkerheten handlar det om att skydda oss mot terroristattacker, organiserad brottslighet och annat som vi har anledning att se på med stort allvar.

Jag kan inte annat än instämma i det Robert Halef sa om nödvändigheten av att se över Dublinförordningen. Men faktumet att vi inte har kommit i mål där ännu innebär inte att vi med mindre energi hävdar principen. Om man inte följer det EU har beslutat, till exempel det omfördelningsbeslut som togs för ett par år sedan, eller om man så grovt nonchalerar de fundamentala rättsstatsprinciperna inom Europeiska unionen som några länder har gjort ska man heller inte få samma tillgång till de pengar som man annars skulle ha fått.

Diskussionen på måndag kommer inte att handla om inkomstsidan. Den kommer inte att handla om hur avgiften är fördelad för olika länder. Jag tror att Statsrådsberedningen gärna ställer upp med en särskild information om hur avgiftssystemet ser ut. Men det är inte en fråga som ska diskuteras på måndag.

När det gäller den specifika frågan, huruvida ett budgetunderskott i Italien direkt påverkar den italienska medlemsavgiften är svaret nej. Det är inte budgetunderskott eller budgetöverskott som avgör. Det är storleken på bruttonationalinkomsten som gör det. Den kan i och för sig påverkas av huruvida man har underskott eller överskott i budgeten. Men det är en annan sak.

Sverige ska naturligtvis, Eskil Erlandsson, vara pådrivande i klimatfrågan. Vi har goda traditioner och viktiga mål att slå vakt om här. Men som jag sa, även till Jessica Roswall, är det här fråga om att se till att rätt frågor hamnar i förhandlingsunderlaget. I förhandlingsunderlaget finns klimatfrågan med så tydligt man kan önska. Ingen runt bordet tror något annat än att Sverige kommer att stå på rätt sida när vi väl kommer till förhandlingen om hur klimatpengarna ska fördelas.

Jag rapporterar såklart gärna till EU-ministern att det finns ett starkt stöd i nämnden för att bifalla och hålla med andra som driver just den här linjen, om det kommer upp i diskussionen. Men vi är nöjda med hur det nu är hanterat i underlaget.

Anf. 15 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Tack för de svar jag fick, statssekreteraren!

Jag vill ändå göra ett litet medskick i frågan. När vi talar om excellent forskning är det viktigt att se att forskningen i sig kanske är något så när objektiv, men bedömningen av forskare är ofta subjektiv, det vill säga att det finns en föreställning om män och kvinnor som påverkar hur man fördelar medel. Det finns ganska mycket forskning på det. Det är därför viktigt att hela tiden ha med det perspektivet.

Jag vet att regeringen är en jämställd regering och att perspektivet finns med. Men det är viktigt att trycka lite extra på det.

Detsamma gäller Parisavtalet. Jag vill också trycka mycket det när det gäller vad Sverige gör i klimatfrågan. Det är inte alltid så tydligt. Min uppfattning är att Sverige inte driver på tillräckligt hårt. Därför instämmer jag i det Eskil Erlandsson sa och skicka med det.

Jag instämmer i regeringens inriktning om att få ned kostnaderna och i att budgeten inte kan svälla hur mycket som helst. Vi måste få ned kostnaderna. Och då måste man titta på bland annat Frontex och till exempel Försvarsfonden. Är det rätt nivåer, och kan man få ned dem? Det är också ett medskick jag vill göra.

Anf. 16 FREDRIK MALM (L):

Ordförande! Det är viktigt att Sverige har höga ambitioner för det europeiska samarbetet inom en rad områden – klimat, migration, försvar, forskning, brottsbekämpning, konkurrenskraft och en hel del annat där det europeiska samarbetet behöver fördjupas.

Givet att EU:s budget reformeras och moderniseras kan det också vara motiverat att skjuta till nya medel. I den delen har vi i Liberalerna en delvis annan syn på Sveriges övergripande målsättningar. EU:s resurser ska investeras i prioriterade områden som på sikt genererar tillväxt och välstånd också för medborgarna i unionen. Det minskar också behovet av satsningar nationellt på de områdena.

Anf. 17 AMANDA PALMSTIERNA (MP):

Fru ordförande! Vad gäller klimatfrågor och jämställdhetsfrågor har Sverige tagit ett starkt ledarskap de gångna åren. Det vill vi förstås fortsätta med. Enligt underlaget finns de frågorna med.

Som vi hörde kommer den frågan att komma tillbaka till nämnden flera gånger. Vi får alltså ta den vid rätt tidpunkt.

Anf. 18 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Fru ordförande! Till Ilona Waldau kan jag säga att diskussionen om hur forskningsprogrammen ska vara utformade kommer att komma tillbaka och ska diskuteras i de så kallade sektorsförhandlingarna. Den kommer tillbaka till EU-nämnden när det är aktuellt att ta upp det i de olika sektorsråden. Det är alltså ingenting som kommer att diskuteras på måndag.

Frågan om det är rätt nivåer till Försvarsfonden, Frontex eller andra saker som har nämnts här kommer inte heller att diskuteras. Diskussionen på måndag handlar om vilka frågor förhandlingarna ska handla om. Det är den väldigt tydliga begränsning vi har inför det här mötet.

Om klimatfrågan kan man också säga att vi arbetar väldigt nära ihop med en rad andra länder som har ett starkt klimatintresse. Vi har alltså möjligheter att gemensamt forma allianser och koalitioner som kan se till att det här försvaras på det sätt som krävs.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar att det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna, och med det konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare på rådsdagordningen till punkt 4 om Europeiska rådet.

Anf. 20 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Fru ordförande! Det här handlar om Europeiska rådets möte i december. Också det här är en diskussionspunkt och inga beslut ska fattas. Det finns ett första utkast till en annoterad dagordning för Europeiska rådets möte i december. Det skickades ut nu i veckan, och nämnden har också fått det. Där framgår att det är fyra frågor som står på dagordningen. Det handlar om långtidsbudgeten, det handlar om den inre marknaden, det handlar om migrationsfrågorna och det handlar om vissa externa relationer.

Det förväntas inte någon sakdiskussion om någon av de här frågorna på måndag eftersom det är en rätt lång tid tills Europeiska rådet ska träffas och det ännu inte finns något utkast till slutsatser. Regeringen återkommer självfallet till nämnden angående ståndpunkterna i sak närmare inpå själva mötet i december – både inför allmänna rådets möte och inför Europeiska rådets möte.

Själv tror jag att det är en helt annan fråga som kommer att dominera det här toppmötet, en femte fråga, och det är brexit. Men den återkommer vi till senare på dagordningen.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Jag tänker att det här var information till nämnden, för det fanns ju inget att ta ställning till. Jag tackar för den informationen.

Vi går vidare till punkt 5 på rådsdagordningen, Den europeiska planeringsterminen 2019 – färdplan, och det är också en informationspunkt. Finns det något att säga där?

Anf. 22 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Fru ordförande! Det här är som sagt en informationspunkt. Inga beslut ska fattas och det förutsätts inte heller bli någon diskussion. Bakgrunden till frågan finns redovisad i den kommenterade dagordningen, och nämnden har också kunnat ta del av den färdplan som Österrike har gjort ihop med det inkommande ordförandeskapet, alltså Rumänien.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till dagordningspunkt 6, Lagstiftningsplanering – kommissionens arbetsprogram för 2019, som är en diskussionspunkt.

Anf. 24 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Fru ordförande! Det här är som sagt en diskussionspunkt, och inte heller här ska några beslut fattas. Arbetsprogrammet för 2019 har ju fokus på att fullfölja sådana åtaganden som kommissionen har gjort tidigare och en ambition att avsluta sådana förhandlingar som nu pågår. Därför blir det färre nya förslag än vad det har varit under andra år.

Som också framgår av den kommenterade dagordningen finns det bland de nya initiativ som kommissionen presenterar flera som ligger inom ramen för de prioriteringar som den svenska regeringen har satt upp. Det handlar bland annat om betydelsen av den inre marknaden, det handlar om att stärka rättsstatens principer och det handlar om EU:s klimatstrategi. Däremot saknar vi i det här programmet förslag om kemikalier och om cirkulär ekonomi, som är sådant som man har flaggat för tidigare.

I programmet säger kommissionen också att den skulle vilja se omröstningar med kvalificerad majoritet på vissa områden. Energi, klimat, skatter och socialpolitik nämns. Jag skulle här vilja förtydliga förslaget till ståndpunkt som skickades ut i måndags och lägga till att Sverige har varit och är emot att övergå från enhällighet till kvalificerad majoritet för fler beslut kopplade till skatter och sociala frågor. Regeringen anser att det är viktigt att värna medlemsstaternas beslutanderätt över de här områdena.

Nu är det förstås inte meningen att man på måndag, efter den här diskussionen då, ska fatta beslut om ja eller nej till olika delar i arbetsprogrammet, utan det blir senare när kommissionen har lagt fram sina enskilda initiativ. Då kommer de också att beredas i Regeringskansliet, och sedan återkommer regeringen till riksdagen för att bestämma svenska ståndpunkter då.

Anf. 25 KARIN ENSTRÖM (M):

Ordförande! Det är ju olika delar av arbetsprogrammet som hanteras här i riksdagen, och det kommer att komma ett utlåtande så småningom, men från Moderaternas sida uppskattar vi förtydligandet när det gäller hur Sverige ska se på beslutsförfarandet. Det beslutet fattas naturligtvis inte i kommissionens arbetsprogram, men jag tror ändå att det är bra om Sverige är så tydligt som möjligt när det gäller detta.

Anf. 26 ROBERT HALEF (KD):

Ordförande! Redan i veckan när vi såg den här ståndpunkten reagerade vi från Kristdemokraterna och kände oss lite oroliga över ståndpunkten. Nu med det som har lästs upp under mötet känner vi oss trygga, och vi kan tänka oss att ställa oss bakom det.

Anf. 27 FREDRIK MALM (L):

Ordförande! Det här är lite intressant. Från vår sida tycker vi att den ståndpunkt som gällde fram till i går kväll var välavvägd. Det blir väl så att jag får anmäla en avvikande mening och stå bakom den ståndpunkt som regeringen hade fram till nyligen. Vi menar att det inte är rimligt att några få medlemsstater kan stoppa hela unionen från att ta viktiga initiativ på till exempel det sociala området eller klimat- och energiområdet. Vi menar att Europasamarbetet behöver fördjupas och att Sverige ska ha höga ambitioner på de områdena också.

Jag beklagar den här kursändringen och får ställa mig bakom det tidigare förslaget till ståndpunkt.

Anf. 28 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Fru ordförande! Jag ser för egen del ingen större skillnad mellan det som står i regeringens ståndpunkt som skickades ut i måndags och det förtydligande som jag själv har gjort nu. Innebörden är ungefär densamma. Jag vill också understryka att det inte handlar om annat än de frågor som nämns, alltså skatter och sociala frågor. Energi har inte nämnts här. Dessutom kommer den här frågan inte att avgöras på måndag, utan den kommer att avgöras när det eventuellt presenteras ett förslag om att övergå från enhällighet till kvalificerad majoritet.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar att det finns en avvikande mening från Liberalerna, och med det kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då kommer vi till punkt 7 på rådsdagordningen, Subsidiaritetspaketet.

Anf. 30 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Fru ordförande! Den här punkten handlar om det så kallade subsidiaritetspaketet. Det är en informationspunkt och inga beslut ska fattas. Jag är inte säker på att det heller blir så många inlägg under den här tiden på dagen i Bryssel. Det ska alltså på mötet informeras om ett meddelande från kommissionen med tankar och förslag om tillämpningen av subsidiaritetsprincipen.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Den årliga rättsstatsdialogen.

Anf. 32 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Fru ordförande! Även det här är en diskussionspunkt där inga beslut ska fattas. Det är fjärde gången som allmänna rådet nu ska hålla sin årliga dialog om rättsstatens principer och hur de efterlevs.

Fokus för diskussionen vid det här tillfället är förtroendet för våra offentliga institutioner. Det finns ju både inom EU och också i resten av världen tydliga tecken på generellt minskat förtroende för allmänna, offentliga institutioner. Det finns också tecken på att respekten för rättsstatens principer minskar, inte minst i flera europeiska länder, på ett sätt som är verkligt oroande.

I diskussionen på måndag kommer regeringens representant att trycka på öppenhetsfrågornas betydelse särskilt och på hur viktigt det är för allmänhetens förtroende för institutionerna att det finns transparens, öppenhet och insyn i de här myndigheterna och övriga organisationer som det kan handla om.

Från svensk sida kommer vi också att lyfta fram betydelsen av ett självständigt och starkt civilsamhälle som en central del i en levande demokrati. Det finns också skäl att betona att oberoende medier är en

förutsättning för en fungerande demokrati, även om mediepolitiken förstås i hög grad är nationell.

Det här är allmänna frågor, som nämnden hör. Det förväntas inte i den här diskussionen någon debatt om problem i enskilda medlemsstater. Sedan vet nämnden, och jag återkommer snart till det, att det finns andra punkter där man diskuterar situationen i Polen och diskussionen i Ungern.

2018/19:8  
9 november

Anf. 33 ERIK OTTOSON (M):

Fru ordförande! Jag har några frågor om den här dialogen. För att vara lite försiktig kan man säga att den inte är så kraftfull när det gäller styrandeförmågan gentemot enskilda medlemsstater eller gentemot unionens arbete överlag. Jag vet att det har varit diskussioner om att transformera dialogen till att snarare bli en form av peer review-system. Jag vill gärna höra om statssekreterarens insyn i de frågorna, om det är något sådant arbete på gång och i sådana fall hur vi ställer oss till det.

Jag vill också ställa frågan om man från Sverige avser att ta begreppet antikorrupsionsarbete i sin mun. När vi talar om rättsstatens principer, förtroendet för våra myndigheter och offentliga institutioner är begreppet korruption svårt att undvika, skulle jag gissa. Det finns medlemsstater som går i en riktning som kanske inte är helt önskvärd vad gäller sättet man ser på korruption och vad gäller sättet man motverkar korruption på. Det får, för att återigen uttrycka sig försiktigt, ödesdigra konsekvenser för förtroendet för de allmänna institutionerna.

Anf. 34 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Fru ordförande! Den sista punkten tar jag gärna med som ett medskick till EU-ministern. Att bekämpa korruption faller självfallet väl inom ramen för det som den här debatten handlar om.

När det gäller tankarna om en så kallad peer review finns en levande diskussion kring detta. Det är ursprungligen ett belgiskt förslag att man skulle införa någonting inom EU-systemet som liknar det som FN-systemet har haft under fem sex år nu och som kallas universal periodic review och innebär att man i en viss ordning granskar varje enskild medlemsstat vad gäller dess åttlydnad av de grundläggande människorättskonventionerna. Det uppmärksammades i medierna för några dagar sedan då Kina var aktuellt för en sådan review i människorättsrådet i Genève.

Man skulle kunna ha något liknande i det europeiska systemet mellan oss 27 medlemsstater. Det behöver inte ersätta den här dialogen, men den behöver ändå utvärderas, och jag vet att det finska ordförandeskapet under hösten 2019 kommer att göra en sådan utvärdering. Vi får se vad den leder till, men jag tycker inte att det ena behöver ersätta det andra.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går nu över till de enskilda länderna som tas upp i dagordningspunkterna 9 och 10. Det är lägesrapporter med information.

Anf. 36 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Fru ordförande! Det här alltså en informationspunkt. Inga beslut fattas och ingen diskussion förutses, även om det är ett viktigt ämne.

Som bekant har kommissionen aktiverat artikel 7.1 i fördraget med anledning av utvecklingen i Polen på rättsstatsområdet. Det har efter det förts en dialog mellan kommissionen och den polska regeringen. Polen har gjort vissa lagändringar som har gått i rätt riktning, men kommissionen anser inte att man därmed kan avskriva risken för att det föreligger ett systematiskt hot mot rättsstatens principer i Polen. Därför har den här processen fortsatt. Det var utfrågningar med företrädare för den polska regeringen i allmänna rådet i juli och september.

Vid mötet som äger rum på måndag ska kommissionen lämna en uppdatering om processen, men som sagt förväntas ingen diskussion.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Detta är frågor som vi har diskuterat tidigare i nämnden och säkert kommer att återkomma till. Vi tackar för informationen även under dessa dagordningspunkter.

Finns det något att säga under dagordningspunkt 11, Övriga frågor?

Anf. 38 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Jag hade också en punkt gällande information om ett artikel 7-förfarande mot Ungern.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Jag klumpade ihop dem – förlåt! Då tar vi dagordningspunkt 10 om Ungern.

Anf. 40 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Även där gäller att det är en informationspunkt där inga beslut ska fattas och ingen diskussion förutses. Men nu handlar det om ett annat artikel 7-förfarande, nämligen det som Europaparlamentet har röstat om. Europaparlamentet har också möjlighet att aktivera den här mekanismen, och man har gjort så när det gäller Ungern, eftersom man anser att även Ungern åsidosätter EU:s grundläggande värderingar.

Inte heller här förväntas det något mer vid mötet på måndag än en uppdatering från kommissionen. Skulle det ändå bli en diskussion på måndag kommer Sverige förstås att visa sin oro för utvecklingen i Ungern och markera att EU:s grundläggande värderingar inte är förhandlingsbara.

I marginalen på mötet på måndag kommer Europaparlamentet att träffa medlemsstaterna vid ett informellt möte för att informera om sin hållning, om vad de har gjort och om vad de ser framför sig. Vid detta informella möte kommer vår EU-minister att delta.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Nu är vi alla, hoppas jag, på dagordningspunkt 11, Övriga frågor. Finns det något att säga där, statssekreteraren?

Anf. 42 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Fru ordförande! Det finns inga övriga frågor som jag har att informera om.

2018/19:8

9 november

**§ 2 Allmänna frågor (art. 50)**  
**Statssekreterare Hans Dahlgren**  
**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna**  
**frågor, art. 50, den 16 oktober 2018**  
**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för**  
**allmänna frågor, art. 50, den 12 november 2018**

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Vi har först en återrapport från möte i rådet. Finns det något att tillägga?

Anf. 44 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Det finns inget att tillägga till återrapporten från min sida.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Då lämnar vi den.

Vi går in på information och samråd inför mötet den 12 november och diskussionen om artikel 50, dagordningspunkt 3.

Anf. 46 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Det här är en informationspunkt. Inga beslut ska fattas. Men det blir säkert en del diskussion. Det beror på vad som har hänt mellan nu och då. EU:s chefsförhandlare, Michel Barnier, kommer att inleda den här punkten med en rapport om förhandlingsläget, som det ser ut. Vad den kommer att innehålla och hur hoppfull eller nedstämd den kommer att vara är omöjligt att säga i dag. Det pågår kontakter i detta nu mellan våra förhandlare och de brittiska förhandlarna.

Den enda fråga i utträdesavtalet som egentligen är olöst är också den svåraste frågan. Den handlar om hur man ska kunna garantera det som båda sidor ju vill, nämligen att undvika en hård gräns mellan Nordirland och Republiken Irland. När det gäller den så kallade reservlösningen – backstop, som den heter på engelska – för Irlandsfrågan är vår bild att det egentligen handlar om tre element.

Det första elementet är det som EU ursprungligen föreslog som ett sätt att lösa det här, nämligen att Nordirland skulle behandlas som en del av Europeiska unionen när det gäller tullar och varuregleringar. Därmed skulle man undvika den hårda gränsen på den irländska ön. Men det skulle skapa en gräns i Irländska sjön mellan Nordirland och resten av Förenade konungariket, så det har inte britterna gillat.

Det andra elementet är att EU skulle lova att förhandla fram en tullunion som skulle omfatta hela Storbritannien. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Då skulle man undvika både den hårda gränsen på ön och en tullgräns i sjön. Men har man en sådan tullunion kan ju inte britterna hålla på och förhandla om egna frihandelsavtal med andra länder, vilket många i London vill göra. Det är några som ser detta som hela vitsen med brexit.

Ett tredje element är att man skulle skapa en möjlighet att förlänga övergångsperioden, vilken hittills har förhandlats som att den ska ta slut den 31 december 2020. En sådan förlängning skulle, är tanken, ge mer tid för att förhandla fram den framtida förbindelsen mellan EU och britterna

och förhoppningsvis göra det på ett sätt som innebär att reservlösningen aldrig behöver sättas i kraft.

Det är dessa tre element som är föremål för diskussion nu.

Den andra stora frågan är hur den framtida relationen ska se ut. Tanken är att man samtidigt som man kommer överens om utträdesavtalet även ska komma överens om en politisk deklaration som beskriver hur relationen ska se ut, något som ska förhandlas i framtiden.

På brittisk sida vill man ha så tydliga skrivningar som möjligt. Man vill att det ska vara så klart som möjligt att det ska bli – som britterna säger – friktionsfria gränser mellan EU och Storbritannien. Det kan låta bra, men på vår sida måste vi också undra hur långt det här kan accepteras. Britternas utgångspunkt är ju samtidigt att man ska lämna den inre marknaden och lämna tullunionen. Hur kan man då också ha friktionsfria gränser? Det är den fråga som vi ställer oss.

Nåväl! Det finns just nu många spekulationer och rykten om vad som händer i Bryssel – vad som händer i dag, vad som kanske sker i morgon och vad som kanske händer efter helgen. Det skulle ha varit ett särskilt Corepermöte om de här frågorna i onsdags kväll, men det sköts upp och kommer att äga rum i dag. Det är möjligt att vi får någon signal under dagens lopp.

Vi har hört från högsta ort på den brittiska sidan att man anser det mycket viktigt att gå i hamn med det här under november månad för att man sedan ska ha tillräcklig tid för att klara hela processen i London och få detta till parlamentet på det sätt som deras regelverk föreskriver.

Blir det en uppgörelse kommer det förstås först att signaleras av Michel Barnier, som är vår chefsförhandlare, för hela EU-27-kretsen. Jag skulle räkna med att Europeiska rådets ordförande Donald Tusk i så fall kommer att inkalla ett extra möte med Europeiska rådet, såvida det inte sker alldeles före det ordinarie möte som Europeiska rådet ska ha i mitten av december. Blir det så blir det förstås bra, och då kommer regeringen naturligtvis att återkomma till nämnden innan det mötet äger rum.

Men det finns tyvärr en annan möjlig utgång, och det är att britterna lämnar EU utan någon som helst överenskommelse. Det är förstås det allra sämsta. Vi förbereder oss nu rätt noga i Regeringskansliet för vad det här innebär rent praktiskt. Vi har en omfattande genomgång område för område av vad som behöver göras i den händelse den här mycket negativa situationen skulle uppstå.

Fru ordförande! Det vore ironiskt om det blev så att det som en följd av att man är oense om hur man ska undvika att det blir en hård gräns på Irland blir ett oavslutat scenario som leder till att det verkligen blir en hård gräns på den irländska ön den 30 mars 2019.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Vi har diskuterat den här frågan tidigare.

Anf. 48 MARTIN KINNUNEN (SD):

Jag vill kort hänvisa till tidigare avvikande meningar. Vi anser att Sveriges position borde vara mer kompromissvillig gentemot Storbritannien rörande de fyra friheterna. Detta skulle öka möjligheten att nå en överenskommelse rörande de framtida förbindelserna samt även Irlandsfrågan.

2018/19:8  
9 november

Men den grundläggande utgångspunkten är att EU ska ha en nära förbindelse med Storbritannien och att man också bör förbereda sig för en sämre deal. Där instämmer vi fullt ut i den svenska positionen.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Vi har uppfattat en avvikande mening från Sverigedemokraterna men konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Finns det något mer att säga under dagordningspunkt 4, Förberedelse av Europeiska rådet (art. 50)?

Anf. 50 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Ja, det gör det, fru ordförande. Det här är en diskussionspunkt. Inga beslut ska fattas. Formellt ska det allmänna rådet förbereda Europeiska rådets möten i december, också i artikel 50-formatet. Det är helt omöjligt att förutse vilken betydelse just det här mötet kommer att få. Det kan bli så att det äger rum när det redan har nåtts en överenskommelse som Europeiska rådet har ställt sig bakom. I så fall lär det här mötet fokusera på de kommande förhandlingarna om den framtida relationen. Men det kan också vara så att förhandlingarna brutit samman och att sannolikheten för ett utträde utan överenskommelse ökat. Då kan man nog räkna med att det blir mer diskussion om en höjd beredskap för en så allvarlig utveckling.

I allmänna rådet på måndag förutses ingen separat diskussion om den här punkten, men rådet ska som vanligt få ta ställning till en annoterad dagordning när en sådan väl har cirkulerats.

Anf. 51 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Det finns ju en möjlighet att förlänga – prolongera – diskussionerna och förhandlingarna. Förekommer det redan nu några diskussioner om att förlänga möjligheten att komma överens genom att alla 28 stater – eller 27 med Storbritannien borträknat – enas om att vi tar några månader till på oss för att ändå försöka? Det verkar ju småttjurigt, måste man säga.

Anf. 52 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Nej, jag kan inte säga att det förs några reella sådana diskussioner. Men det är klart att folk uppmärksammar och ibland pratar om det faktum att det står i fördraget att man kan förlänga den tvåårsperiod under vilken utträdesavtalet ska förhandlas fram, om man, som Eskil Erlandsson säger, är överens – dock alla 28, eftersom även britterna måste vara med på det här.

Jag är inte säker på att det gör så mycket nytta att skjuta på deadlinen. Det måste vara en viss press i varje förhandling. Skjuter man på det där ytterligare något år kanske den pressen inte blir lika stark, och så är man i samma situation om ett år. Den diskussion som har förts om förlängning gäller som jag sa tiden för övergångsperioden; perioden mellan den 30 mars 2019 och den 31 december 2020 skulle kunna förlängas>>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Men jag är inte säker på att det är så sannolikt heller.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Finns det något att säga under dagordningspunkt 5, Övriga frågor?

Anf. 54 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Nej, det finns inga övriga frågor som jag känner till.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi statssekreterare Hans Dahlgren för i dag!

2018/19:8

9 november

**§ 3 Ekonomiska och finansiella frågor – budget**  
**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor – budget den 17–18 november 2017**  
**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor – budget den 16 november 2018**

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Då har vi kommit till punkt 3, ekonomiska och finansiella frågor kopplat till EU-budgeten. Vi hälsar statssekreterare Max Elger med medarbetare välkomna hit. Vi börjar med punkten om återrapport från möte i rådet. Finns det något att säga om detta?

Anf. 57 Statssekreterare MAX ELGER:

Hejsan och tusen tack! Ursäkta, men vilket möte gäller den första frågan?

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Det är möte som hölls för ett år sedan och som tydligen inte har varit uppe här sedan dess. Jag tolkar det som att det inte finns något att tillägga utöver det som vi har fått utskickat.

Anf. 59 Statssekreterare MAX ELGER:

Nej, det finns inget att rapportera utöver det vi rapporterade för knappt ett år sedan. Men tack för frågan!

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för det och kommer till punkten om information och samråd, som vi också har fått lite bilder till.

Anf. 61 Statssekreterare MAX ELGER:

Tack för möjligheten att komma hit och samråda! Jag är statssekreterare på Finansdepartementet och den som representerar regeringen i Ekofin – budget. Den 16 november kommer den som har min roll att representera Sverige i Ekofin – budget. Det är kul att vara här!

Det är som det brukar vara så här års; man samlar sig på europeisk nivå för att fastställa kommande års budget. Hans Dahlgren har nyss varit här och redogjort för diskussionen kring sjuårsramen, som väl är den stora frågan. Det är i sjuårsramen man bestämmer hur mycket resurser som ska allokeras till den europeiska budgeten och på vilka stora områden. Men år för år fastställer man sedan mer exakt hur det som är givet av sjuårsramen ska allokeras. Det är denna övning vi ska göra i dag.

Jag hade tänkt inleda med något om läget i MFF-förhandlingarna, men jag förstår att Hans har haft en gedigen genomgång av detta ämne med er alldeles nyss. Jag tror därför inte att jag har mycket att tillägga till det han har sagt.

Ni är väl införstådda med att det är lite kinkigare än vanligt eftersom Storbritannien lämnar vår krets. Det är således mycket trängre med nettobetalare, och vår egen hållning är att man ska rätta munnen efter matsäcken vid ett sådant bortfall. Men där finns det lite olika uppfattningar. Jag utgår ifrån att Hans har sagt att det senaste är att det

finns tankar på att detta borde gå väldigt snabbt och kanske vara klart redan i vår. Det är inte Sveriges uppfattning, utan vi tycker att det vore bra att få ett bra beslut och att det kan komma när det kommer snarare än i närtid.

Därmed lämnar jag MFF-diskussionen. Det kan bara vara bra att påminna sig om att det vi samråder om i dag är årsbudgeten, det vill säga den del av den innevarande sjuårsramen som är tänkt att inträffa under kommande år. Låt oss övergå till detta område.

Jag ska kort säga något om processen. Den handlar om att det är tre entiteter som ska enas om vad årsbudgeten ska innehålla. Den första som ger sig till känna är kommissionen, som antog sitt förslag till budget för 2019 i slutet av maj. Därefter ägnade ministerrådet tiden över sommaren åt att fastställa sitt förslag till årsbudget. Det är kommissionens förslag med vissa justeringar, där man som brukligt är har minskat på några av de förslag som kommissionen har lagt fram.

Den 16 oktober lämnade kommissionen ett förslag till ändringsskrivelse. Det innebär att man kompletterar sitt förslag en smula. Rent monetärt var det ingen stor sak.

Den 24 oktober antog Europaparlamentet sin läsning. Som brukligt är tyckte de att kommissionens förslag var lite snålt och att det fanns stora behov av mer resurser.

Den 16 november äger som sagt Ekofin – budget och förlikningskommittén rum, det vill säga när dessa tre entiteter ska enas om ett förslag.

Hur ser då förslaget från kommissionen ut? Inklusive ändringsskrivelse 1 föreslår man åtaganden för 165 miljarder euro. Det är en marginal till åtagandet som följer av sjuårsramen med 1,2 miljarder euro. Man föreslår 148,6 miljarder euro i betalningar. Där är marginalen 18,1 miljarder.

Rent tekniskt kan man konstatera att betalningsmarginalen är jättestor och att den på intet sätt innebär någon bindande restriktion. Förklaringen till detta är att man inte har lyckats upparbeta betalningar eller åtaganden som motsvaras av betalningar under de gångna åren i de stora programmen. Det innebär att man har tidigare års marginaler med sig i den globala betalningsmarginalen.

Diskussionen handlar alltså inte så mycket om betalningarna. Den handlar om vilka nya åtaganden man ska göra under det kommande året, det vill säga vilka framtida betalningar som sedermera ska materialisera sig. Förändringarna i förhållande till den beslutade budgeten är en ökning av åtagandena med 3 procent och av betalningarna med 2,6 procent. Det kan tilläggas att kommissionens förslag till åtagandemarginal med 1,2 procent är ungefär på samma nivå som det som kommissionen föreslog för ett år sedan. Detta lyckades man då hyfsa en del, och den beslutade budgeten hade en marginal på ungefär 1,6 procent.

Vad är det då kommissionen föreslår mer i detalj? Man föreslår hyggliga öknings i åtagandena för rubrik 1 a, Konkurrenskraft för tillväxt och sysselsättning. Det är de program som vi ofta tycker är rätt gynnsamma för svensk räkning: Erasmus, Horizon med flera. Betalningarna utvecklar sig där något långsammare.

Rubrik 1 b väntas öka med 2,8 procent. Detta är mer av en prognos än av en viljeyttring. Där ligger pengarna på sammanhållningspolitiken redan i vikta länderkuvert. Hittills har man inte riktigt kommit upp i de

betalningar man har förutsett tidigare år. Vi får se hur det går med den saken. Nu har programmen börjat öka i utförda betalningar, å ena sidan till följd av att man har lärt sig de regelverk som kom i den innevarande sjuårsbudgeten, å andra sidan till följd av att det, såvitt jag begriper, har skett vissa förenklingar under de gångna åren.

Samma sak gäller jordbrukspolitiken – en stor rubrik. Åtagandena förväntas öka med 1 procent och betalningarna med 2,8 procent. Det är mer av en prognos, för detta är rättighetsstyrt och ingenting som vi här och nu fattar några egentliga beslut om.

Rubrik nr 3, Säkerhet och medborgarskap, är förvisso den minsta rubriken, men det är väl värt att notera att den föreslås öka rätt så mycket: åtagandena med 9 procent och betalningarna med 19,7. Vad ligger i detta? De flesta av dessa åtgärder är relaterade till migrationen. Kommissionen föreslår bland annat resurser för kommande år för en ny, ännu inte beslutad eller färdigförhandlad, Dublinöverenskommelse. Man föreslår tillika vissa ökningar på Frontex och Easo. Därutöver ligger några smärre program om kultur och rättsligt samarbete, men den stora puckeln här är relaterad till migration, Dublinsystemet och tillskotten på Frontex.

Rubrik 4 föreslås också öka rätt mycket, med 13,1 procent i åtaganden och något mindre i betalningar. Det stora som ligger här är att man vill fylla på Turkietfaciliteten med 2 miljarder euro från EU-budgeten. Men man har också medel för att avhjälpa eller bistå i den humanitära katastrofen i Syrien.

Slutligen har vi rubrik 5, Administration, som föreslås öka med 3,1 procent. Det korresponderar mot ett behov av att säkerställa att man kan genomföra pensionsbetalningar, men det handlar också om en inflationsjustering av utgifterna för löner och administration. Det är bulken av alla dessa utgifter.

Hur ser det då ut mellan de olika kontrahenterna? Jag sa tidigare att kommissionen har lagt fram ett förslag om en åtagandemarginal på 1,2. Det är där diskussionen kommer att vara som mest intensiv. I den position rådet fastställde i enhällighet minus UK, som avstod från att rösta – som de brukar göra i innevarande läge – föreslogs en något högre åtagandemarginal med 2,3 miljarder. Europaparlamentet föreslog en negativ åtagandemarginal med 400 miljoner.

Det är egentligen ungefär samma bild som vi brukar ha i det här läget. Jag tror att Europaparlamentet varje gång har föreslagit negativa marginaler, och jag tror att det återspeglar att man inte tycker att sjuårstaken är en bindande restriktion.

Tidigare år har vi brukat lyckas hyfsa kommissionens budgetförslag något så att slutresultatet har landat någonstans mellan rådets läsning och kommissionens budgetförslag. Det förefaller vara en rimlig ambition även för innevarande år.

Jag går nu över till den svenska ståndpunkten. Det är samma ståndpunkt som vi har haft under de gångna mandatperioderna. Vi anser att budgeten ska tas fram med respekt för budgetramarna och under iakttagande av strikt budgetdisciplin.

Vi tycker på riktigt att marginalerna ska vara större för att kunna hantera den osäkerhet som kommer under ett år. Om man inte har tillräckliga marginaler är risken stor att det kommer anspråk på nya och kreativa utgifter som man får på toppen av det man redan har kommit

överens om, och det är olyckligt. Vi vill ha tillräckliga, och gärna större, marginaler än vad som är fallet i kommissionens förslag.

Realistiska prognoser låter alldagligt, men en hel del av de förbättringar eller besparingar som vi föreslår i förhållande till kommissionens förslag handlar om att vi inte tror att de kommer att förbruka så mycket medel som de själva tror. Bara genom att inympa en viss realism i prognosbilden tror vi oss kunna spara lite i förslaget i förhållande till vad kommissionen har sagt.

Slutligen: Om det uppstår nya behov under året som vi inte känner till i dag tycker vi att det är rimligt att dessa finansieras genom omprioriteringar inom de ramar som är för handen och inte på något annat sätt.

Anf. 62 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för information och en bra redogörelse för de olika budgetposterna! Moderaterna ställer sig såklart bakom regeringens ståndpunkt, och jag är lika bekymrad som regeringen för Europarlamentets inställning.

Jag har en fråga. I texten står det om Europarlamentets läsning och att den innehåller stora utgiftsökningar på områden som redan har fått betydande tillskott. Utifrån föredragningen undrar jag om det kanske inte gäller säkerhet och medborgarskap. Vi tycker ju att omprioriteringen där är bra. Går det att utveckla detta mer, och går det att säga vad den stora skillnaden är?

Anf. 63 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack för föredragningen! Jag är intresserad av åtagandena. Är det som redovisas här de ackumulerade åtagandena, eller är det åtaganden som är uppbyggda under innevarande år eller som förväntas byggas upp under kommande år?

Om det är de ackumulerade åtagandena är det, som jag ser det, inte några jättebelopp. Men om det är ett årligt uppbyggande måste det enligt mig sättas någon övre eller bortre gräns. Annars kan det bli fullkomligt orimligt när betalningarna någon gång i en avlägsen framtid ska ut, och det ska de ju om man har iklätt sig ett åtagande.

Det rimliga vore att lägga in någon typ av stopp. Är en sak, ett projekt eller motsvarande inte genomfört under en rimlig period ska det avbrytas och inte räknas som ett åtagande längre. Annars binder vi upp kommande generationer rentutav om vi hela tiden bygger på sådana åtaganden för oss.

Anf. 64 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Fru ordförande! Tack, statssekreteraren, för föredragningen! Sverigedemokraterna stöder regeringens ståndpunkt när det gäller strikt budgetdisciplin. Men vi vill tillägga att EU-kommissionen enligt vår mening ska fokusera på en kraftigt minskad budget.

Det vore intressant att få höra regeringens resonemang om vilka utgifter man vill minska i budgeten. Samtidigt vill Sverigedemokraterna framför allt minska på strukturfonderna. Vi vill höra vad regeringen anser.

2018/19:8  
9 november

Anf. 65 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Fru ordförande! Jag skulle vilja höra lite mer om resonemanget om och kopplingen till MFF. Om utgifterna ökar väldigt mycket i budget 2019 kommer det att bli ännu svårare att nå Sveriges mål i långtidsbudgeten. Kopplingen däremellan skulle jag vilja höra lite mer om.

Sedan skulle jag också vilja höra lite mer om de ökade utgifterna som gäller till exempel Frontex. Där har jag fått siffran 20,4 miljoner euro i utökad ram. Statssekreteraren nämnde också Turkietfaciliteten med 2 miljarder euro. Jag undrar hur regeringen ser på de utökade utgifterna.

Anf. 66 ROBERT HALEF (KD):

Fru ordförande! Tack, statssekreteraren, för informationen! Min fråga gäller de 2 miljarder som nästan är öronmärkta för Turkiets hantering av flyktingsituationen i landet. Vi utgår från att siffran är exakt 2 miljarder. Hur kommer det sig att vi har hamnat på den nivån? Vilka faktaunderlag baseras avgiften på?

Anf. 67 Statssekreterare MAX ELGER:

Vad är skillnaderna mellan parlamentets läsning och kommissionens? Om jag rasslar kolumnerna lite snabbt kan vi säga att den stora skillnaden på uppsidan är att parlamentet vill lägga mer pengar på 1 a, det vill säga Horizon, Erasmus med mera. Det tycker vi är allmänt godartade projekt. Vi har kvalitativt inget att invända mot det mer än att det är mycket pengar och inte förenligt med vår tolkning av hur man ska bedriva en restriktiv politik. Det är den stora skillnaden på uppsidan som jag kan spåra.

När det gäller åtaganden är det vi nu reglerar 2019 års nya åtaganden. Det är inte de historiska och inte de ackumulerade. Men det är helt riktigt att även 2019 års åtaganden kommer att materialisera sig i betalningar under antingen 2019 eller åren därefter. Det är definitivt så att vi under de gångna åren har upparbetat rätt stora betalningar som kommer att komma att förfalla även efter sjuårsperioden.

Det kan vara bra att bära i minnet. Det anknyter något till frågan från Vänsterpartiet kopplingen mellan den här budgeten och MFF. Det finns ingen legal koppling mellan de två. Men det är riktigt att de som ser framför sig att nästa sjuårsram ska vara mycket omfattande kan stundtals argumentera för att vi redan nu ska börja trappa upp ambitionerna så att det blir en mjuk övergång till det nya och högre tillståndet. Det är på samma sätt som vi själva argumenterar för att det är hög tid att trappa ned ambitionerna redan nu så att det inte blir en dramatisk skillnad när vi går in i nästa sjuårsperiod. Men rent rättsligt finns det ingenting, utan det är mer flödesargument för hur pengarna flyter. Det var frågan om åtaganden och betalningar.

Det kan också vara bra att bära i minnet att under de första åren av nästa sjuårsbudget kommer en hel del av de faktiska betalningar som äger rum att härröra från innevarande sjuårsbudget. Även om vi gör en mycket framgångsrik förhandling om nästa års sjuårsbudget kommer betalningar under åren 2021, 2022 och kanske 2023 att vara höga till följd av att vi har upparbetat sådana åtaganden under innevarande period.

Jag går tillbaka till Sverigedemokraternas synpunkter om att kommissionen ska fokusera på minskad budget och frågan om vilka utgifter man vill minska, etcetera. Just i detta förslag är rådets hållning att vi primärt

ska dra ned på 1 a. Det är samma rubrik som Europaparlamentet vill öka. Det är sådant som vi egentligen tycker är rätt så godartat, men där kan vi dra ned. Vi tycker att marginalen ska vara lite större.

Sammanhållningspolitikens storlek rör vi inte över i årsbudgetsammanhang, utan den fastställs i sjuårsbudgeten. Det är en stor diskussionspunkt i det Hans Dahlgren har redogjort för. Men när jag sitter och expedierar årsbudgetar blir den som den blir. Det är redan avtalat och klart med respektive medlemsland. Det är inget att göra åt, så att säga. Däremot är det definitivt en fråga man ska ha stort fokus på när man förhandlar nästa års sjuårsbudget. Där är den svenska hållningen att behovet av sammanhållningspolitiken har minskat för kommande sjuårsram eftersom de länder som är mottagare har ökat sitt välbefinnande. Det är inte något som vi reglerar här och nu. Men det är likafullt en fråga i den stora diskussionen om långtidsbudgeten.

Vänsterpartiet har en fråga om ökningarna på Frontex och Easo och om det är någonting som vi invänder mot. Det gör vi inte. Vi finner att de förslagen är relativt väl avvägda i förhållande till den verklighet vi har att hantera. Rent kvantitativt är det 20 miljoner euro sett i det här sammanhanget. Det är inte den allra största pucken rent resursmässigt.

Slutligen kommer jag till frågan om Turkietfaciliteten och 2 miljarder euro. Hur har man landat i den storleken? Den innevarande faciliteten omfattade 3 miljarder euro. Ambitionen är att man ska förlänga den innevarande faciliteten på samma nivå. Sedan är diskussionen just nu hur mycket som ska betalas över EU-budgeten och hur mycket som ska betalas bilateralt av medlemsländerna själva.

Där finns det lite olika uppfattningar. Europaparlamentet är av uppfattningen att 1 miljard euro borde gå över EU-budgeten och att 2 miljarder borde gå direkt från medlemsländerna. Vi själva är av uppfattningen att ju mer vi kan ta från EU-budgeten, desto bättre. Vi kommer ändå att behöva betala. Då tycker vi att 2 miljarder euro från EU-budgeten är en väl avvägd summa. Men den är storleksmässigt kalibrerad i förhållande till det arrangemang vi redan har, och man har där inte sett anledning att ompröva det. Det har jag heller inte reflekterat noga över.

Anf. 68 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Jag förstår att vi har olika åsikter när det gäller Turkiet, Frontex, hur EU ska arbeta där och Sveriges ståndpunkt i frågan. Jag vill anmäla en avvikande åsikt i den frågan.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt med en avvikande mening från Vänsterpartiet.

Finns det något mer att säga på dagordningspunkt 3? Eller ska vi se det som att det var det vi nu gjorde och att vi tog de punkterna ihop?

Anf. 70 Statssekreterare MAX ELGER:

Vi har samma ståndpunkter på bägge dagordningspunkterna.

2018/19:8  
9 november

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag för formalias skull att det finns stöd för regeringens ståndpunkt också på den dagordningspunkten och att det finns en avvikande mening från Vänsterpartiet.

Övriga frågor står med på dagordningen. Jag tolkar det som att det inte finns något att tillägga om det. Tack så mycket för i dag.

## § 1 Allmänna frågor

|                                             |    |
|---------------------------------------------|----|
| .....                                       | 1  |
| Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....                     | 1  |
| Anf. 2 Statssekreterare HANS DAHLGREN.....  | 1  |
| Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....                     | 1  |
| Anf. 4 Statssekreterare HANS DAHLGREN.....  | 1  |
| Anf. 5 JESSIKA ROSWALL (M).....             | 2  |
| Anf. 6 ESKIL ERLANDSSON (C).....            | 3  |
| Anf. 7 Statssekreterare HANS DAHLGREN.....  | 3  |
| Anf. 8 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....       | 4  |
| Anf. 9 ROBERT HALEF (KD).....               | 4  |
| Anf. 10 ORDFÖRANDEN.....                    | 5  |
| Anf. 11 MARTIN KINNUNEN (SD) .....          | 5  |
| Anf. 12 ESKIL ERLANDSSON (C).....           | 5  |
| Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....                    | 5  |
| Anf. 14 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 5  |
| Anf. 15 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....      | 6  |
| Anf. 16 FREDRIK MALM (L) .....              | 7  |
| Anf. 17 AMANDA PALMSTIERNA (MP) .....       | 7  |
| Anf. 18 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 7  |
| Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....                    | 8  |
| Anf. 20 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 8  |
| Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....                    | 8  |
| Anf. 22 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 8  |
| Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....                    | 8  |
| Anf. 24 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 8  |
| Anf. 25 KARIN ENSTRÖM (M).....              | 9  |
| Anf. 26 ROBERT HALEF (KD).....              | 9  |
| Anf. 27 FREDRIK MALM (L) .....              | 9  |
| Anf. 28 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 10 |
| Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....                    | 10 |
| Anf. 30 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 10 |
| Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....                    | 10 |
| Anf. 32 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 10 |
| Anf. 33 ERIK OTTOSON (M).....               | 11 |
| Anf. 34 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 11 |
| Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....                    | 11 |
| Anf. 36 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 11 |
| Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....                    | 12 |
| Anf. 38 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 12 |
| Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....                    | 12 |
| Anf. 40 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 12 |
| Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....                    | 12 |
| Anf. 42 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 12 |

## § 2 Allmänna frågor (art. 50)

|                                             |    |
|---------------------------------------------|----|
| .....                                       | 13 |
| Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....                    | 13 |
| Anf. 44 Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 13 |

|                                                       |                                     |           |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------|
| Anf. 45                                               | ORDFÖRANDEN.....                    | 13        |
| Anf. 46                                               | Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 13        |
| Anf. 47                                               | ORDFÖRANDEN.....                    | 14        |
| Anf. 48                                               | MARTIN KINNUNEN (SD) .....          | 14        |
| Anf. 49                                               | ORDFÖRANDEN.....                    | 15        |
| Anf. 50                                               | Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 15        |
| Anf. 51                                               | ESKIL ERLANDSSON (C).....           | 15        |
| Anf. 52                                               | Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 15        |
| Anf. 53                                               | ORDFÖRANDEN.....                    | 16        |
| Anf. 54                                               | Statssekreterare HANS DAHLGREN..... | 16        |
| Anf. 55                                               | ORDFÖRANDEN.....                    | 16        |
| <b>§ 3 Ekonomiska och finansiella frågor – budget</b> |                                     |           |
| .....                                                 |                                     | <b>17</b> |
| Anf. 56                                               | ORDFÖRANDEN.....                    | 17        |
| Anf. 57                                               | Statssekreterare MAX ELGER .....    | 17        |
| Anf. 58                                               | ORDFÖRANDEN.....                    | 17        |
| Anf. 59                                               | Statssekreterare MAX ELGER .....    | 17        |
| Anf. 60                                               | ORDFÖRANDEN.....                    | 17        |
| Anf. 61                                               | Statssekreterare MAX ELGER .....    | 17        |
| Anf. 62                                               | JESSIKA ROSWALL (M).....            | 20        |
| Anf. 63                                               | ESKIL ERLANDSSON (C).....           | 20        |
| Anf. 64                                               | CHARLOTTE QUENSEL (SD) .....        | 20        |
| Anf. 65                                               | ILONA SZATMARI WALDAU (V).....      | 20        |
| Anf. 66                                               | ROBERT HALEF (KD).....              | 21        |
| Anf. 67                                               | Statssekreterare MAX ELGER .....    | 21        |
| Anf. 68                                               | ILONA SZATMARI WALDAU (V).....      | 22        |
| Anf. 69                                               | ORDFÖRANDEN.....                    | 22        |
| Anf. 70                                               | Statssekreterare MAX ELGER .....    | 22        |
| Anf. 71                                               | ORDFÖRANDEN.....                    | 22        |